INFORMATION OM UNITED BANKERS-KONCERNENS BOLAG OCH DE TJÄNSTER SOM DE TILLHANDAHÅLLER

UB

Innehåll

1 FÖRHANDSINFORMATION ENLIGT LAGEN OM INVESTERINGSTJÄNSTER 4
2 INFORMATION OM UNITED BANKERS-KONCERNENS TJÄNSTELEVERANTÖRER 4
2.1 UB Kapitalförvaltning Ab 4
2.2 UB Fondbolag Ab 4
2.3 UB Finansiering Ab 4
2.4 UB Meklarit Oy 4
2.5 UB Corporate Finance Ab 4
2.6 Fourton Fondbolag 5
2.7 Fondbolaget Fondita Ab 5
2.8 Anknutna ombud 5
3 TILLSYNSMYNDIGHET 5
3.1 Finansinspektionen 5
3.2 Övriga myndigheter 5
4 ANMÄLNINGAR ENLIGT LAGEN OM FÖRSÄKRINGSDISTRIBUTION 5
5 DE VIKTIGASTE EGENSKAPERNA HOS UNITED BANKERS-KONCERNENS INVESTERINGSTJÄNSTER 6
5.1 Allmänt 6
5.2 Klassificering av kunder 6
5.3 Förmedling och utförande av order 6
5.4 Investeringsrådgivning 6
5.5 Kapitalförvaltningstjänster 7
5.6 Förvaringstjänster 7
5.7 Fonder 7
5.8 Emissionstjänster 7
5.9 Skötsel av ärenden 8
5.10 Inspelning av samtal, diskussioner och lagring av elektronisk kommunikation 8
5.11 Kundrapportering 8
5.12 Kostnader och arvoden i anslutning till investeringstjänster 8
6 MEDDELANDE OM DISTANSFÖRSÄLJNING ENLIGT KONSUMENTSKYDDSLAGEN 8
6.1 Meddelande 8
6.2 Ångerrätt 8
7 INFORMATION OM INCITAMENT 9
8 INTRESSEKONFLIKTER 9
9 BESKATTNING 10
10 KUNDRÅDGIVNING OCH RÄTTSMEDEL 10
10.1 Kundrådgivning, kundrespons och kundklagomål 10
10.2 Försäkrings- och finansrådgivningen samt investeringsnämnden (FINE) 11
10.3 Konsumenttvistenämnden 11
11 DE VIKTIGASTE EGENSKAPERNA HOS FINANSIELLA INSTRUMENT 11
11.1 Aktier 11
11.2 Obligationslån 12

11.3 Obligationslån emitterade av företag ... 12
11.4 Strukturerade investeringslån ... 12
11.5 Fonder ... 13
11.6 Investeringsfonder (UCITS) ... 13
11.7 Specialplaceringsfonder och alternativa investeringsfonder (AIF) ... 13
11.8 Börshandlade fonder ... 13
11.9 Indexandelar ... 13
11.10 Derivatinstrument ... 13
11.11 Warranter ... 14
12 DE VIKTIGASTE RISKERNA I ANSLUTNING TILL INVESTERING ... 14
12.1 Allmänt om riskerna ... 14
12.2 Likviditetsrisk ... 14
12.3 Risk förenad med hävstångseffekten ... 14
12.4 Kredit- och emittentrisk ... 14
12.5 Marknadsrisk ... 15
12.6 Avkastningsrisk ... 15
12.7 Valutarisk ... 15
12.8 Ränterisk ... 15
12.9 Risk för förtida inlösen ... 15
12.10 Motpartsrisk ... 15
12.11 Företagsrisk ... 15
12.12 Avvecklingsrisk ... 15

UB

1 FÖRHANDSINFORMATION ENLIGT LAGEN OM INVESTERINGSTJÄNSTER

I detta dokument finns samlat information enligt lagen om investeringstjänster och med stöd av den utfärdade myndighetsbestämmelser om United Bankers Abp-koncernens (”**UB-koncernen**”) bolag och de tjänster som de tillhandahåller, de vanligaste finansiella instrumenten och typiska risker förenade med dem samt om incitament och riktlinjerna för hantering av intressekonflikter.

Detta dokument innehåller också allmän förhandsinformation om distansförsäljning av finansiella tjänster som enligt konsumentskyddslagen ska ges konsumenten innan avtal ingås.

Dessutom ingår information enligt lagen om försäkringsavtal och lagen om försäkringsdistribution och med stöd av dem utfärdade myndighetsbestämmelser om försäkringsbaserade investeringsprodukter som tillhandahålls genom UB-koncernen.

2 INFORMATION OM UNITED BANKERS-KONCERNENS TJÄNSTELEVERANTÖRER

2.1 UB Kapitalförvaltning Ab

UB Kapitalförvaltning Ab (FO-nummer 1071069-8) (nedan ”**UB**”) är ett finländskt värdepappersföretag som av Finansinspektionen har beviljats verksamhetstillstånd för värdepappersföretag att bedriva handel för egen räkning, tillhandahålla placering av finansiella instrument, tillhandahålla kapitalförvaltning, ge investeringsrådgivning samt utföra och förmedla order.

Dessutom har UB tillstånd att tillhandahålla förvaring och administration av finansiella instrument, bevilja kredit och finansiering i samband med investeringstjänster, tillhandahålla valutatjänster samt producera investeringsanalyser, finansanalyser och allmänna rekommendationer för finansiella instrument.

UB är också försäkringsförmedlare och har registrerats i Finansinspektionens försäkringsförmedlarregister. UB är helägt dotterbolag till United Bankers Abp.

UB har kontor i de städer som anges nedan och en filial i Stockholm. UB tillhandahåller dessutom tjänster genom sina anknutna ombud som är registrerade i Finansinspektionens register över anknutna ombud.

Kontaktuppgifter
Alexandersgatan 21 A, 00100 Helsingfors
Telefon (växel): 09 25 380 300
E-post: fornamn.efternamn@unitedbankers.fi
Ytterligare upplysningar: unitedbankers.fi

UB Kapitalförvaltning Ab:s övriga kontor med kontaktuppgifter finns på UB-koncernens webbplats: unitedbankers.fi/sv/kontaktuppgifter/.

2.2 UB Fondbolag Ab

UB Fondbolag Ab (FO-nummer 2118101-5) är ett fondbolag enligt lagen om placeringsfonder och bolaget har av Finansinspektionen beviljats verksamhetstillstånd att bedriva fondverksamhet samt auktorisation enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

UB Fondbolag Ab är helägt dotterbolag till United Bankers Abp.

Kontaktuppgifter
Alexandersgatan 21 A, 00100 Helsingfors
Telefon (växel): 09 25 380 300
E-post: fornamn.efternamn@unitedbankers.fi
Ytterligare upplysningar: unitedbankers.fi

2.3 UB Finansiering Ab

UB Finansiering Ab (FO-nummer: 2700119-3) har av Finansinspektionen beviljats auktorisation att verka som ombud för obligationsinnehavare och rätt att tillhandahålla betaltjänster. UB Finansiering Ab är helägt dotterbolag till UB.

Kontaktuppgifter
Alexandersgatan 21 A, 00100 Helsingfors
Telefon (växel): 010 524 4520
E-post: fornamn.efternamn@unitedbankers.fi
Ytterligare upplysningar: ubrahoitus.fi

2.4 UB Meklarit Oy

UB Meklarit Oy (FO-nummer: 2653338-2) bedriver verksamhet som försäkringsmäklare och har registrerats i Finansinspektionens försäkringsförmedlarregister. UB Meklarit Oy är helägt dotterbolag till UB.

Kontaktuppgifter
Alexandersgatan 21 A, 00100 Helsingfors
Telefon (växel): (09) 25 380 300
E-post: fornamn.efternamn@unitedbankers.fi
Ytterligare upplysningar: unitedbankers.fi

2.5 UB Corporate Finance Ab

UB Corporate Finance Ab (FO-nummer: 3373293-7) tillhandahåller sammanslutningar rådgivningstjänster i anslutning till företags- och kapitalomstruktureringar samt företagsaffärer.

UB Corporate Finance Ab är helägt dotterbolag till United Bankers Abp.

Kontaktuppgifter
Alexandersgatan 21 A, 00100 Helsingfors
Telefon (växel): (09) 25 380 300

E-post: fornamn.efternamn@unitedbankers.fi
Ytterligare upplysningar: unitedbankers.fi

2.6 Fourton Fondbolag

Fourton Fondbolag (FO-nummer: 3141731-9) är ett fondbolag enligt lagen om placeringsfonder och har ett verksamhetstillstånd beviljat av Finansinspektionen för att bedriva placeringsfondsverksamhet.

Fourton Fondbolag är helägt dotterbolag till United Bankers Abp.

Kontaktuppgifter
Alexandersgatan 21 A, 00100 Helsingfors
Telefon (växel): (09) 25 380 300
E-post: fornamn.efternamn@unitedbankers.fi
Ytterligare upplysningar: fourton.fi

2.7 Fondbolaget Fondita Ab

Fondbolaget Fondita Ab (FO-nummer: 0899688-5) är ett fondbolag enligt lagen om placeringsfonder och har ett verksamhetstillstånd beviljat av Finansinspektionen för att bedriva placeringsfondsverksamhet.

Fondbolaget Fondita Ab är helägt dotterbolag till United Bankers Abp.

Kontaktuppgifter
Alexandersgatan 48 A, 00100 Helsingfors
Telefon (växel): (09) 66 89 890
E-post: fornamn.efternamn@fondita.fi
Ytterligare upplysningar: fondita.fi

2.8 Anknutna ombud

UB tillhandahåller tjänster och produkter också genom anknutna ombud som agerar på UB:s ansvar och för dess räkning. De anknutna ombuden kan:

(i) ta emot och förmedla kunders instruktioner och order som gäller investerings- och sidotjänster eller finansiella instrument som tillhandahålls av UB;
(ii) förmedla till kunder finansiella instrument som tillhandahålls av UB;
(iii) ge kunder rådgivning om finansiella instrument som tillhandahålls av UB; och
(iv) marknadsföra till kunder investerings- och sidotjänster som tillhandahålls av UB.

UB:s anknutna ombud har registrerats i Finansinspektionens offentliga register över anknutna ombud. Registret över anknutna ombud finns på Finansinspektionens webbplats: finanssivalvonta.fi/sv/register/.

3 TILLSYNSMYNDIGHET

3.1 Finansinspektionen

UB Kapitalförvaltning Ab:s, UB Fondbolag Ab:s, UB Finansiering Ab:s, UB Meklarit Oy:s och de anknutna ombudens verksamhet övervakas av Finansinspektionen.

Kontaktuppgifter
Snellmansgatan 6, PB 159, 00101 Helsingfors
Telefon (växel): 010 831 51
E-post: finanssivalvonta@finanssivalvonta.fi
Ytterligare upplysningar: finanssivalvonta.fi/

3.2 Övriga myndigheter

Konsumentombudsmannen

Konsumentombudsmannen övervakar förfaranden i anslutning till konsumenternas ekonomiska trygghet med stöd av konsumentskyddslagen och också bl.a. betaltjänstlagen. Till konsumentombudsmannens uppgifter hör att övervaka marknadsföringen av finansiella tjänster och försäkringstjänster och avtalsvillkors skälighet. Till finansiella tjänster räknas bl.a. privathushållens investeringsverksamhet i dess olika former. Till försäkringstjänster räknas bl.a. försäljning av försäkringar.

Kontaktuppgifter
Konkurrens- och konsumentverket (KKV)
Postadress: KKV, PB 5, 00531 Helsingfors
Telefon: 029 505 3000 (växel)
Ytterligare upplysningar: kkv.fi

Dataskyddsombudet

Dataskyddsombudet övervakar, styr och kontrollerar att behandlingen av personuppgifter är förenlig med lagen. Dataskyddsombudet kan kontaktas vid problemsituationer som gäller användning av personuppgifter, rätt till kontroll, korrigering av fel, överlåtelse och skydd av personuppgifter.

Kontaktuppgifter
Dataombudsmannens byrå
Besöksadress: Fågelviksvägen 4, 00530 Helsingfors
Postadress: PB 800, 00531 Helsingfors
Telefon: 029 566 6700 eller 029 566 6768
Ytterligare upplysningar: tietosuoja.fi

4 ANMÄLNINGAR ENLIGT LAGEN OM FÖRSÄKRINGSDISTRIBUTION

UB agerar som försäkringsombud för sina representerade försäkringsgivares räkning och på deras ansvar. UB representerar följande försäkringsgivare: Wealins S. A., LokalTapiola Ömsesidigt Livförsäkringsbolag, SEB Life International Assurance Company dac, Swiss Life (Luxembourg) S.A., Utmost Luxembourg S.A., Utmost PanEurope dac, Försäkringsaktiebolaget Fennia Liv.

UB innehar varken direkt eller indirekt andelar av någon

försäkringsgivares röstetal eller kapital. Försäkringsgivaren eller försäkringsgivarens moderföretag innehar varken direkt eller indirekt någon andel av UB:s röstetal eller kapital. UB ger sina kunder personliga rekommendationer om de försäkringar som UB distribuerar samt personliga rekommendationer som bygger på en opartisk analys av försäkringar.

UB och dess försäkringsombudssamarbetspartner har införts i Finansinspektionens försäkringsförmedlarregister. UB:s försäkringsförmedling övervakas av Finansinspektionen. Försäkringsförmedlarregistret finns på Finansinspektionens webbplats: finanssivalvonta.fi/sv/register/.

5 DE VIKTIGASTE EGENSKAPERNA HOS UNITED BANKERS-KONCERNENS INVESTERINGSTJÄNSTER

5.1 Allmänt

Nedan presenteras de investeringstjänster som UB tillhandahåller. Det material som förutsätts enligt lag, vid var tid gällande prislista samt ytterligare uppgifter om enskilda produkter och tjänster finns på UB-koncernens webbplats: unitedbankers.fi/, mellanbladet ”*Kundförhållande – Kundinformation*” samt på de produkt- och tjänstespecifika sidorna.

Kostnader och arvoden för tjänster och produkter fastställs i enlighet med UB-koncernens vid var tid gällande prislistor eller enligt de avgifter och arvoden som i övrigt meddelats kunden eller avtalats med kunden. Kunden har möjlighet att få alla uppgifter som ska lämnas enligt lagen om investeringstjänster utan avgift i elektronisk form eller på papper.

5.2 Klassificering av kunder

Enligt lagen om investeringstjänster ska ett värdepappersföretag underrätta sina kunder om de har klassificerats som icke-professionella kunder, professionella kunder eller godtagbara motparter. Kundens klassificering inverkar på omfattningen av investerarskyddet och på de procedurbestämmelser som tillämpas. UB klassificerar i regel alla sina kunder som icke-professionella kunder.

Ytterligare upplysningar om UB:s kundklassificering fås från UB:s kontor och finns på UB:s webbplats: unitedbankers.fi/, mellanbladet ” *Kundförhållande – Kundinformation*”.

5.3 Förmedling och utförande av order

UB tillhandahåller sina kunder värdepappersförmedlingstjänster, dvs. mottagande, förmedling och utförande av order med både inhemska och utländska värdepapper och andra finansiella instrument. Med order avses en för kunden bindande order som kunden gett UB att köpa eller sälja investeringsobjekt eller vidta andra åtgärder som gäller investeringsobjekt.

Förvärv av värdepapper eller andra finansiella instrument är alltid förenat med ekonomisk risk. Den avkastning som eftersträvas kan utebli och det investerade kapitalet kan rentav gå förlorat. Före ett investeringsbeslut bör kunden bekanta sig med investeringsmarknaden och olika investeringsalternativ. Kunden ansvarar själv för det ekonomiska resultatet av sina investeringsbeslut.

UB-koncernen tillämpar riktlinjer och processer för utförande och förmedling av order för att säkerställa bästa möjliga resultat för kunden med beaktande av överväganden som är relevanta för utförandet av ordern, såsom pris, kostnader, skyndsamhet, sannolikhet för utförande och avveckling, storlek och art. Till den del som UB utför kundernas order, publicerar bolaget på sin webbplats årligen för respektive klass av finansiella instrument de fem efter handelsvolymen viktigaste handelsplatserna för föregående år samt uppgifter om kvaliteten på utförandet.

En sammanfattning av UB-koncernens principer för utförande av order fås från UB:s kontor och finns på UB:s webbplats: unitedbankers.fi/, mellanbladet ”*Kundförhållande – Kundinformation*”.

5.4 Investeringsrådgivning

Vid tillhandahållandet av värdepappersförmedling kan UB också tillhandahålla sina kunder investeringsrådgivning, dvs. personliga rekommendationer i fråga om finansiella instrument såsom exempelvis en rekommendation att köpa eller låta bli att köpa ett bestämt finansiellt instrument. Det är emellertid inte fråga om en personlig rekommendation när kunden ges en allmän presentation av UB:s investeringstjänster, finansiella instrument eller fondandelar eller när information som publicerats i investeringsanalyser refereras för kunden.

Den investeringsrådgivning som UB tillhandahåller sina kunder är till sin natur icke-oberoende. Med icke-oberoende investeringsrådgivning enligt lagen om investeringstjänster avses annan än investeringsrådgivning på oberoende grund. Den investeringsrådgivning som UB tillhandahåller baserar sig inte på en omfattande analys av olika finansiella instrument på marknaden, utan begränsar sig huvudsakligen till UB-koncernens egna produkter eller sådana produkter med vilka UB har en nära koppling.

Innan investeringsrådgivning tillhandahålls insamlas all nödvändig information om kunden och görs en bedömning av lämplighet, så att UB kan försäkra sig om att den personliga rekommendation som ges kunden motsvarar kundens investeringsmål och personliga omständigheter bl.a. i fråga om investeringstiden. Uppgifter samlas in om kundens risktagningsvilja, finansiella ställning,

erfarenheter av och kunskaper om investering samt förmåga att bära förluster och hållbarhetspreferenser, så att UB kan rekommendera finansiella instrument och tjänster som är lämpliga för kunden. Om kunden inte ger tillräckliga uppgifter till UB eller om UB anser att ett värdepapper eller en tjänst inte lämpar sig för kunden, ska UB underrätta kunden om detta och varna om den risk som är förenad med transaktionen. UB tillhandahåller inte kunden regelbunden bedömning av lämpligheten hos de finansiella instrument som rekommenderats kunden, om inte annat avtalats separat med kunden.

5.5 Kapitalförvaltningstjänster

UB tillhandahåller kapitalförvaltning för privatpersoner, sammanslutningar och institutionella investerare. Med diskretionär kapitalförvaltning avses förvaltning av finansiella instrument med stöd av ett skriftligt kapitalförvaltningsavtal med kunden på så sätt att beslutanderätten om investering i sin helhet eller delvis har överlåtits till mottagaren av ordern, dvs. kapitalförvaltaren.

I kapitalförvaltningsavtalet fastställs bl.a. investeringsstrategin, den egendom och de finansiella instrument som omfattas av avtalet samt de åtgärder som gäller dem och de begränsningar som hänför sig till dem och fastställs den risk- och avkastningsnivå som kunden godkänt.

Vid diskretionär kapitalförvaltning fattar kunden inte själv de enskilda investeringsbesluten, utan UB ansvarar för investeringen av tillgångarna i enlighet med avtalet. Kunden är emellertid skyldig att aktivt följa upp kapitalförvaltarens rapporter, varav framgår de investeringar som gjorts och investeringstillgångarnas värde. Den diskretionära kapitalförvaltningen genomförs huvudsakligen på så sätt att investeringarna görs i enlighet med en kapitalförvaltningsmodell som upprättats och upprätthålls av UB:s experter. Portföljförvaltarna gör vid respektive marknadsläge motiverade justeringar i portföljerna enligt de kapitalförvaltningsstrategier som ingår i modellen enligt bästa kunskap.

Konsultativ kapitalförvaltning innebär att UB ger kunden rekommendationer om investeringar, men kunden fattar de slutliga investeringsbesluten själv. UB och kunden ingår först ett avtal om kapitalförvaltning och avtalar samtidigt om den risknivå som kunden godkänner och om kundens förväntade avkastning. Kunden får tillgång till sakkunnig rådgivning av UB:s investeringsexperter, med hjälp av vilken kunden kan fatta investeringsbeslut utgående från mer omfattande uppgifter än sin egen sakkunskap. Kapitalförvaltningstjänsten garanterar inte att avkastningsmålen uppnås, och kunden kan trots kapitalförvaltningstjänsten förlora det investerade kapitalet.

Villkoren för UB:s kapitalförvaltningstjänster fås från UB:s kontor och finns på UB-koncernens webbplats: unitedbankers.fi/, mellanbladet ”*Kundförhållande – Kundinformation*”.

5.6 Förvaringstjänster

UB tillhandahåller sina kunder förvaringstjänster som omfattar förvar av finansiella instrument och penningmedel. Värdeandelskonto behövs för förvaring av aktier i form av värdeandelar, obligationer samt andra värdepapper. Kundens penningmedel förvaras för kundens räkning på kundmedelskonton i UB:s namn i en finländsk inlåningsbank eller i ett kreditinstitut som beviljats verksamhetstillstånd i någon annan stat. På förvaring av kundernas finansiella tillgångar tillämpas villkoren för förvaring som ingår i UB:s allmänna villkor för investeringstjänster. Kundmedlen förvaras alltid på ett betryggande sätt separat från UB:s och UB-koncernbolagens tillgångar.

Med hjälp av de system som används för hantering av värdeandelskonton och fondandelar samt för bokföring säkerställs att kundens medel när som helst kan separeras från bolagets egna tillgångar och andra kunders medel. Dessutom kan kundernas medel och förändringar i dem tillförlitligt och kontinuerligt följas upp både som helhet och separat för varje kund.

Om UB av någon anledning till icke-professionella kunder inte kan återbära medel som i samband med tillhandahållandet av investeringstjänster har varit i UB:s besittning eller förvaltats av UB, ersätts penningmedlen delvis från Ersättningsfonden för investerare. Fonden ersätter investerare för förluster, om en medlem i fonden inte har betalat en investerares klara och ostridiga tillgodohavanden enligt avtal. Om däremot medel som varit i förvar hos UB finns på UB:s kundmedelskonto eller ska redovisas på kundmedelskontot, omfattas medlen av insättningsgarantin.

Ytterligare upplysningar och en beskrivning av förvaringen av kundens egendom och investerarskyddet fås från UB:s kontor och finns på UB-koncernens webbplats: unitedbankers.fi/, mellanbladet ”*Kundförhållande – Kundinformation*”.

5.7 Fonder

De viktigaste egenskaperna hos de placeringsfonder och specialplaceringsfonder som förvaltas av UB Fondbolag Ab framgår av det officiella fondspecifika materialet och finns på UB-koncernens webbplats: unitedbankers.fi/sv/tjanster-och-produkter/fonder/ på sidan för respektive fond.

5.8 Emissionstjänster

UB kan inom ramen för sitt verksamhetstillstånd ordna emissioner eller försäljning av företagskunders finansiella instrument utan fast åtagande exempelvis vid emissioner av aktier eller andra finansiella instrument,

såsom strukturerade investeringsprodukter. Tjänstens innehåll och avgifter fastställs alltid separat i avtalet om respektive order.

5.9 Skötsel av ärenden

Beroende på den tjänst som tillhandahålls kan kunden kommunicera med UB-koncernens bolag skriftligen, per brev eller via e-post eller webbtjänsten MittUB, eller via telefon eller genom personlig kontakt med UB:s representanter. I de allmänna villkoren för investeringstjänster fastställs mer ingående det sätt som används vid orderläggning och för att skicka och ta emot meddelanden eller information. UB-koncernen tillhandahåller kundservice på finska och svenska.

Användningen av e-post och webbtjänster som kommunikationsmedel är förenat med särskilda risker, bland annat i anslutning till dataskyddet, som kunden bör vara medveten om. UB-koncernen har rätt att utgå från att meddelanden som förmedlas via e-post och webbtjänster är äkta och korrekta.

5.10 Inspelning av samtal, diskussioner och lagring av elektronisk kommunikation

UB är enligt lagstiftningen skyldigt att spela in samtal med kunden och lagra elektronisk kommunikation i anslutning till tillhandahållandet av investeringstjänster som leder till eller kan leda till mottagande, förmedling eller utförande av kundorder. Dessutom är UB skyldigt att föra bok över de diskussioner som förs med kunden vid personliga möten.

Inspelade samtal och lagrad kommunikation kan användas för verifiering av order, för ändamål i anslutning till riskhantering och i bevissyfte vid tvister. UB har rätt att använda inspelade samtal och annan lagrad kommunikation som bevis vid avgörande av eventuella meningsskiljaktigheter i samband med order. Finansinspektionen har rätt att på begäran få en kopia av inspelningar och lagrad kommunikation. Inspelningar och elektroniska meddelanden sparas i minst fem år, om inte myndigheten begär att förvaringstiden ska förlängas till sju år på laglig grund.

5.11 Kundrapportering

UB rapporterar till sina kunder om de åtgärder som vidtagits i anslutning till tjänsterna på det sätt som avtalats i kundavtalet och gällande villkor för produkterna och tjänsterna och vid avtalade tidpunkter. Utöver den avtalade rapporteringen har kunden rätt att på begäran få information som sina egna investeringar. UB har rätt att för rapporteringen ta ut avgifter och arvoden enligt vid var tid gällande prislista.

5.12 Kostnader och arvoden i anslutning till investeringstjänster

De arvoden som tas ut för investeringstjänsten framgår av kundavtalet för respektive tjänst. Kunden har möjlighet att få information om kostnaderna och debiteringarna via telefon innan en order utförs. Om de arvoden eller kostnader som debiteras för en viss åtgärd inte har fastställts i kundavtalet eller prislistan, är kunden skyldig att betala till UB ett rimligt arvode och de kostnader som åtgärden orsakat.

6 MEDDELANDE OM DISTANSFÖRSÄLJNING ENLIGT KONSUMENTSKYDDSLAGEN

6.1 Meddelande

I denna punkt 6 finns samlat den generella förhandsinformation gällande distansförsäljning av finansiella tjänster som enligt 6 a kap. 6–9 § i konsumentskyddslagen ska delges konsumenten (nedan ”kunden”) innan ett distansavtal ingås. Detta meddelande utgör en del av avtalet om distansförsäljning vad gäller ångerrätten. Det är fråga om distansförsäljning, när avtal om en tjänst ingås annars än sporadiskt med hjälp av ett system för distanskommunikation från början till slut, utan att kunden möter UB:s representant personligen.

Förhandsinformationen, avtalsvillkoren och kundservicen är tillgänglig på finska, svenska och engelska. Om det förekommer skillnader mellan språkversionerna av avtalsvillkoren eller andra skriftliga dokument, är de finskspråkiga villkoren och dokumenten avgörande.

Den förhandsinformation vid distansförsäljning som förutsätts enligt konsumentskyddslagen finns tillgänglig enligt följande:

(i) information om tjänsteleverantören och tillsynsmyndigheten finns i detta dokument i punkt 2 ”*Information om United Bankers-koncernens tjänsteleverantörer*”;

(ii) information om det finansiella instrumentet och/eller den finansiella tjänsten finns på UB-koncernens webbplats på adressen: united-bankers.fi/ och i det produktspecifika materialet och/eller avtalsvillkoren; och

(iii) information om kundrådgivning och rättsskyddsmedel finns i detta dokument i punkt 10 ”*Kundrådgivning och rättsskyddsmedel*”.

6.2 Ångerrätt

Kunden har rätt att frånträda ett avtal om finansiella tjänster som ingåtts vid distansförsäljning, exempelvis ett avtal om värdeandelskonto eller värdepappersförvar.

Ångerrätten gäller emellertid inte sådana

investeringsprodukter vars värde fluktuerar på grund av förändringar på marknaden. Således har en konsumentkund inte ångerrätt när det är fråga om förmedling och utförande av order eller produkter och tjänster, vars pris eller värde beror på sådana förändringar på finansmarknaden som UB inte kan påverka. Sådana är bl.a. avtal om finansiella instrument samt investeringstjänster och investeringsprodukter. Ångerrätt föreligger inte, när det är fråga om order som gäller kundens egendom och som utförts på basis av ett kapitalförvaltningsavtal och inte heller när distanskommunikationen hänför sig till ett befintligt avtal eller om avtalet fullgörs på kundens uttryckliga begäran före ångerfristens utgång. Ångerrätt föreligger inte heller vid ändring av avtal.

Ångerrätten gäller fjorton (14) dygn från det att distansavtalet har ingåtts eller när kunden har tagit del av eller kunnat ta del av förhandsinformationen och avtalsvillkoren. Om kunden vill utnyttja sin ångerrätt ska han eller hon underrätta UB om saken. Anmälan ska göras skriftligen till kundens kundansvarsperson eller till UB:s kundtjänst. I meddelandet ska anges det avtal som frånträds. UB har rätt att av kunden ta ut ett arvode enligt det avtal som frånträds eller prislistan för den tid som avtalet om den finansiella tjänsten har varit i kraft eller finansiella instrument har varit i förvar. Förvaringsavgift debiteras också för upprätthållande av ett tomt värdeandelskonto.

UB:s allmänna villkor för investeringstjänster fås från UB:s kontor och finns på UB-koncernens webbplats: unitedbankers.fi/, mellanbladet "*Kundförhållande – Kundinformation*".

7 INFORMATION OM INCITAMENT

Med incitament avses i enlighet med lagen om investeringstjänster förmedlingsavgifter, provisioner eller andra monetära eller icke-monetära förmåner, som en tredje part eller person som handlar för en tredje parts räkning betalar eller erbjuder i samband med en investeringstjänst eller en anknuten sidotjänst.

Enligt lagen om investeringstjänster är incitament tillåtna vid förmedling av finansiella instrument och vid tillhandahållande av icke-oberoende investeringsrådgivning, om betalningen eller mottagandet av incitament kan motiveras med att det höjer kvaliteten på den relevanta tjänsten för kunden. Incitamenten får inte försämra UB:s förutsättningar att uppfylla sina skyldigheter att agera hederligt, rättvist och professionellt i enlighet med kundens bästa intresse. UB är skyldigt att se till att det incitament som bolaget tar emot till sitt värde står i rätt proportion till den höjning av kvaliteten som kunden får.

UB kan i samband med tillhandahållandet av investerings- eller sidotjänster betala eller ta emot förmedlingsavgifter, dvs. incitament, både av sina samarbetspartner och av bolag som hör till samma koncern. Grunden för mottagandet av incitament är bl.a. ett mer omfattande produktsortiment och löpande tilläggstjänster. Avgifterna och arvodena används bl.a. till att täcka kostnaderna för verksamheten och syftet med dem är att höja kvaliteten på den relevanta tjänsten till den kund som är föremål för tjänsten eller att möjliggöra tillhandahållande och upprätthållande av en viss tjänst eller produkt.

Innan tjänsten tillhandahålls redovisas för kunden separat beloppet av de incitament som hänför sig till tjänsten i fråga eller för metoden för att beräkna dem, varvid en redovisning av det exakta beloppet av den betalning eller förmån som mottagits eller betalats lämnas till kunden i efterskott som en del av årsrapporteringen.

Om UB tar emot incitament i anslutning till den diskretionära kapitalförvaltningen, återbärs sådana monetära förmåner till fullt belopp till kunden i efterskott och redovisas som en del av årsrapporteringen. I fråga om andra investeringstjänster redovisas för kunden innan tjänsten tillhandahålls separat beloppet av de incitament som hänför sig till tjänsten i fråga eller för metoden för att beräkna dem, varvid en redovisning av det exakta beloppet av den betalning eller förmån som mottagits eller betalats lämnas till Kunden i efterskott.

UB kan dessutom ta emot eller erbjuda sina samarbetspartner mindre icke-monetära förmåner, såsom material i anslutning till produkter och tjänster samt seminarier och utbildningstillfällen och i samband med dem eller andra affärsmöten rimlig servering. Syftet med sådana mindre icke-monetära förmåner är bl.a. att höja kompetensen och produktkännedomen.

8 INTRESSEKONFLIKTER

Med intressekonflikt avses en situation i anslutning till tillhandahållande av en finansiell tjänst eller fondverksamhet, där parterna har motstående intressen eller där deras intressen står i strid med varandra. Kundens intressen kan stå i strid med intressen hos UB eller dess koncernbolag eller nämnda bolags ledning eller personal. Intressekonflikter kan också uppstå mellan UB:s kunder.

UB strävar efter att med lämpliga åtgärder identifiera och förhindra eventuella intressekonflikter. För att hantera och förhindra intressekonflikter har UB infört datasystemlösningar och administrativa förfaranden samt principer för identifiering och hantering av intressekonflikter. UB strävar efter att säkerställa en tillräckligt oberoende ställning för den personal som genomför olika affärstransaktioner och för koncernens olika affärsområden, så att kundernas intresse kan beaktas i all verksamhet.

Intressekonflikter hanteras inom UB exempelvis på följande sätt:

- För personalen har fastställts handelsregler och handeln övervakas.
- UB Kapitalförvaltning Ab som ansvarar för förvaltningen av kundportföljerna bedriver inte värdepappershandel för egen räkning.
- Värdepappersförmedlingskundernas order genomförs utan dröjsmål separat från tillhandahållandet av kapitalförvaltningstjänster.
- Användarbefogenheterna till datasystem begränsas ändamålsenligt och affärsenheter separeras fysiskt (s.k. kinesiska murar).
- Personalen utbildas i att identifiera och hantera intressekonflikter.
- Kunderna bemöts jämlikt och instruktioner för utförande av order iakttas.
- Anvisningar om incitament följs.
- Principerna för hindrande av bestickning och korruption samt principerna för gåvor och gästfrihet följs.
- Personalen förbjuds att utöva konkurrerande affärsverksamhet utan tillstånd på förhand.
- UB säkerställer tillgången till tillräckliga tillsynsåtgärder och arrangemang för att förhindra och hantera intressekonflikter i anslutning till teckningsoch emissionsåtgärder och mellan olika kunder som är föremål för de aktuella tjänsterna.

Om en intressekonflikt ändå inte kan undvikas, ges kunden före transaktionen tillräckligt detaljerad information om intressekonfliktens karaktär och orsak samt de åtgärder som vidtagits för att minska den risk som hänför sig till kundens intressen. Kunden överväger självständigt om han eller hon trots den intressekonflikt som meddelats vill genomföra transaktionen eller om han eller hon vill att transaktionen ska annulleras. UB bokför alla potentiella och realiserade intressekonflikter inom UB-koncernen. Principerna för förhindrande och hantering av intressekonflikter granskas och uppdateras regelbundet.

9 BESKATTNING

Kunden ska fästa uppmärksamhet vid att innehav av investeringar, utbetalning av avkastning, affärstransaktioner och förfall är förenade med skattepåföljder. Kunden ska skaffa tillräcklig information om beskattningen redan innan ett investeringsbeslut. Den som överväger en investering bör vända sig till en skatterådgivare. Beskattningen baserar sig på kundens individuella omständigheter och beskattningen kan förändras under investeringstiden.

UB-koncernens bolag ger inte skatterådgivning. UB ansvarar inte för eventuella ändringar i skattelagar, rättspraxis eller beskattningsförfarandet.

Skattepliktiga kapitalinkomster är bl.a. vissa räntor, avkastningen på avkastningsfonder, eftermarknadsgottgörelse vid överlåtelse av obligationslån, börsbolagens utdelning och överlåtelsevinster på värdepapper. Överlåtelseförluster på värdepapper är i vissa situationer avdragsgilla från kapitalinkomsterna. Utgifterna för investeringstillgångarna, såsom utgifter för förvaltning och förvar av värdeandelar är i regel avdragsgilla.

Överlåtelseskatt betalas i allmänhet i samband med överlåtelse av värdepapper mot vederlag. Överlåtelseskatt behöver emellertid inte betalas vid handel med sådana värdepapper som är föremål för offentlig handel, om transaktionen görs genom banken eller någon annan värdepappersförmedlare. Dessutom betalas överlåtelseskatt exempelvis inte på handel med utländska aktier.

Mer information om beskattningen fås bl.a. från den lokala skattebyrån och på Skatteförvaltningens webbplats: skatt.fi.

10 KUNDRÅDGIVNING OCH RÄTTSMEDEL

10.1 Kundrådgivning, kundrespons och kundklagomål

I frågor som gäller investeringstjänster och tjänster i anslutning till försäkringar samt avtal om dem ska kunden alltid i första hand kontakta sin kundansvarsperson eller sin kontaktperson hos UB eller kundtjänsten.

Kunden ska utan dröjsmål underrätta UB om fel i anslutning till en tjänst och sina eventuella krav i anslutning till det.

Vid hanteringen av kundrespons är målet att responsen behandlas på ett konsekvent och ändamålsenligt sätt i enlighet med gällande reglering. Kunden har rätt att få sin respons hanterad ändamålsenligt, jämlikt och utan onödiga dröjsmål. Kundresponsen ger även UB värdefull information om tjänsternas kvalitet och om kundnöjdheten och hjälper UB att ytterligare utveckla tjänsterna och affärsverksamheten.

Kunden kan ge respons muntligen eller skriftligen på valfritt sätt via telefon, webbtjänsten OmaUB, e-post, per brev eller på kundmöten. Muntlig kundrespons besvaras om möjligt omedelbart. Skriftlig kundrespons besvaras alltid skriftligen.

Som kundklagomål behandlas alla individualiserade uttryck för missnöje som riktas till UB. Kundklagomål tas i regel emot enbart i skriftlig form via e-post, webbtjänsten OmaUB eller per brev. Individualiserade ersättnings- eller andra krav ska lämnas till UB i skriftlig form.

Kundrespons och kundklagomål styrs till den relevanta affärsenheten för vidare behandling, och ytterligare utredning kan begäras av kunden.

Målet är att hantera kundens respons och klagomål och ge svar till kunden så fort som möjligt, om möjligt senast inom en vecka efter att de tagits emot. Om det inte är

möjligt att handlägga och avgöra kundens respons eller klagomål inom en vecka, bekräftas mottagandet av responsen eller klagomålet till kunden inom en vecka och kunden informeras om den tidsfrist inom vilken svar eftersträvas. Kunden kan få information om hur ärendet fortskrider genom att kontakta sin kundansvarsperson eller kontaktperson.

Om UB ger ett slutgiltigt svar på ett kundklagomål som kunden är missnöjd med, informerar UB kunden om möjligheten att fortsätta behandlingen av ärendet i ett alternativt tvistlösningsorgan.

Kundresponsen och kundklagomålen samt påföljande åtgärder arkiveras så att fallet kan följas upp på ett tillförlitligt sätt. Också UB:s ledning får regelbundna rapporter om mottagen kundrespons och mottagna kundklagomål.

På avtalet mellan UB och kunden samt på eventuella tvister som föranleds av det tillämpas finsk lag. Om det uppstår meningsskiljaktigheter mellan UB och en icke-professionell kund som parterna inte kan avgöra genom inbördes förhandlingar, har kunden möjlighet att få avgiftsfri rådgivning och lösa ärendet också utan behandling i domstol.

Tvister som föranleds av investeringstjänster och investeringsprodukter kan också behandlas vid tingsrätten på den ort i Finland där konsumenten har sin hemvist, i annat fall vid tingsrätten i Helsingfors.

10.2 Försäkrings- och finansrådgivningen samt investeringsnämnden (FINE)

FINEs Försäkrings- och finansrådgivning kan ge hjälp och råd vid avgörandet av tvister, men kan inte fatta juridiskt bindande beslut. I anslutning till Försäkrings- och finansrådgivningen verkar Försäkringsnämnden, Banknämnden och Värdepappersnämnden.

FINEs Investeringsnämnd ger beslutsrekommendationer om meningsskiljaktigheter som har förelagts nämnden av icke-professionella kunder och tjänsteleverantörer. Nämnden behandlar ärenden mellan tjänsteleverantörer och icke-professionella kunder som hänför sig till sådana investerings- och fondtjänster och som avses i lagen om investeringstjänster och lagen om placeringsfonder. Dessutom behandlar nämnden ärenden mellan tjänsteleverantörer och icke-professionella kunder som gäller placeringsförsäkringar som avses i lagen om försäkringsavtal.

Beslutsrekommendationerna gäller tillämpning av lag, myndighetsbestämmelser, god värdepappersmarknadssed, god försäkringssed och avtalsvillkor samt tjänsteleverantörens agerande. De kan också gälla ersättningens belopp. Investeringsnämnden behandlar inte krav som riktar sig till andra aktörer än värdepappersföretag, fondbolag eller sådana försäkringsgivare som tillhandahåller placeringsförsäkringar. FINE behandlar inte tvister som är anhängiga eller som har behandlats vid konsumenttvistenämnden eller domstol.

Kontaktuppgifter
Försäkrings- och finansrådgivningen (FINE)
Porkalagatan 1, 00180 Helsingfors
Telefon (växel): 09 6850 120
E-post: info@fine.fi
Närmare upplysningar på adressen: fine.fi

10.3 Konsumenttvistenämnden

Konsumenttvistenämnden kan rekommendera en lösning på meningsskiljaktigheter mellan konsumenter och näringsidkare som gäller köp av en konsumtionsnyttighet, t.ex. en finansiell tjänst. Nämnden behandlar däremot inte ärenden som gäller värdepappersfrågor, t.ex. ärenden som gäller fonder, aktier, andelsbevis eller obligationer. Konsumenttvistenämnden behandlar endast skriftliga klagomål.

Kontaktuppgifter
Konsumenttvistenämnden
Tavastvägen 3, PB 306, 00531 Helsingfors,
Telefon (växel): 029 566 5200.
E-post: kril@oikeus.fi

Anvisningar för hur man anför klagomål finns på Konsumenttvistenämndens webbplats kuluttajariita.fi.

11 DE VIKTIGASTE EGENSKAPERNA HOS FINANSIELLA INSTRUMENT

Nedan beskrivs de viktigaste egenskaperna hos vissa investeringsobjekt och handel med dem. Beskrivningen är till inga delar uttömmande. Utöver beskrivningarna av de finansiella instrumenten bör kunden också läsa riskbeskrivningarna nedan.

11.1 Aktier

De aktier är som är föremål för handel kan antingen ha formen av värdeandelar eller pappersaktier. I Finland bedrivs offentlig handel på Nasdaq Helsinki Oy (Helsingforsbörsen). Börsaktiernas priser publiceras på basis av genomförda affärer. Med aktier jämställs också tecknings- och optionsrätter, som ger rätt att teckna emittentens aktier.

Kunden kan också köpa utländska aktier, varvid handeln och kapitalförvaltningen sker i enlighet med den lagstiftning och marknadssed som gäller för den utländska marknadsplatsen. Dessa kan avvika betydligt från finländsk praxis, likaså kan handel med utländska aktier och förvaring av utländska aktier vara dyrare jämfört med inhemska aktier.

Aktier kan också förvärvas genom teckning vid en aktieemission. Direkta investeringar i aktier kräver ingående

kännedom om aktiemarknaden och bolagen. Delägarna kan förlora det investerade kapitalet, om företaget går i konkurs. På eftermarknaden kan aktiernas kurser, dvs. värde, variera enligt efterfrågan och utbud.

På aktiens prisfluktuation (risk och avkastning) inverkar både den allmänna marknadsutvecklingen och uppgifterna om faktorer som inverkar på emittentens framgång, emittentens sektor och storlek, förändringar i lagstiftningen samt bl.a. antalet emitterade aktier och innehavets fördelning. På risken inverkar i allmänhet också omfattningen av handeln med aktien i fråga. Aktiekurserna varierar enligt efterfrågan och utbud. På efterfrågan inverkar förväntningarna på bolagets framtida avkastning. Konjunkturerna har stor betydelse för den framtida avkastningen. Aktieinvesteringarnas avkastning består av vinstutdelningen och värdeökningen på aktien. Aktiebolaget betalar utdelning endast, om det har ekonomiska förutsättningar för vinstutdelning. Aktieägaren bär utöver risken för att aktiens värde sjunker också risken för att ingen utdelning betalas ut.

Aktieinvestering kan vara förenat med följande risker: marknads-, avkastnings-, valuta-, företags-, motparts- och likviditetsrisk. De mest typiska riskerna förenade med aktieinvesteringar är risker i anslutning till aktiernas prisfluktuation, såsom marknadsrisk och risken i anslutning till handelns omfattning. Värdet på aktier i främmande valuta är också förenat med valutarisk.

Onoterade aktier är aktier som inte har upptagits till offentlig handel på en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform. För dessa aktier finns ingen officiell prisnotering. Särskilt onoterade aktier kan vara förenade med likviditetsrisk.

11.2 Obligationslån

Obligationer är skuldebrev som emitterats av staten, kommuner, företag och andra sammanslutningar i syfte att låna upp medel av allmänheten. För varje obligationslån gäller egna villkor och egenskaper. Räntorna och tiden för återbetalningen av kapitalet bestäms enligt lånevillkoren. Räntebärande obligationslån är t.ex. obligationer. Aktierelaterade lån är options- och konverteringslån, som är en slags mellanform mellan aktier och obligationslån.

En investering i ett obligationslån görs typiskt genom teckning av lånet i samband med emissionen, men lånen har också en eftermarknad, där investerarna kan bedriva handel under lånets löptid. Stats- och företagsobligationer är i allmänhet bulletlån med en löptid på flera år. Investering i obligationslån kan vara förenat med bl.a. följande risker: emittent-, valuta-, inflations-, ränte-, marknads- och likviditetsrisk samt risk för förtida inlösen.

UB förmedlar obligationslån och strukturerade investeringslån. Villkoren för obligationslån och strukturerade produkter beskrivs i lånevillkoren, marknadsföringsmaterialet och andra dokument som rör respektive produkt.

11.3 Obligationslån emitterade av företag

På företagsobligationernas risknivå inverkar exempelvis företagets solvens och affärsverksamhetens lönsamhet samt typen av företagslån. Företagets kreditbetyg beskriver den risk som är förenad med företaget. För definitionen av kreditbetyget ansvarar de internationella kreditvärderingsinstituten *Standard & Poor's*, *Moody's* och *Fitch*. Alla företag har emellertid inte ovannämnda kreditbetyg. Den viktigaste risken i samband med investeringar i företagsobligationer är risken förenad med emittentens återbetalningsförmåga. Med det avses risken att emittenten blir insolvent och inte kan fullfölja sina åtaganden, varpå investeraren kan förlora det kapital som investerats i företagslånet samt den eventuella avkastningen delvis eller i sin helhet. Obligationernas kurser, dvs. värde, varierar på eftermarknaden.

På risken förenad med obligationslån inverkar i hög grad vilken ställning obligationen har vid bolagets likvidation eller konkurs. Då talar man om lånens förmånsrättsordning, dvs. senioritet. Innehavarna av seniora lån har företrädesrätt i förhållande till dem som investerat i aktier och debenturlån. Med debenturer (engelska *subordinated debt*) avses obligationer med sämre förmånsrätt än emittentens övriga förbindelser.

11.4 Strukturerade investeringslån

Avkastningen på ett strukturerat investeringslån är knuten till utvecklingen av en bestämd underliggande tillgång och/eller tidens gång. Den underliggande tillgången i ett strukturerat investeringslån kan vara exempelvis ett aktie-, valuta- eller råvaruindex, en indexkorg eller aktiekorg. Strukturerade investeringslån kan vara kapitalskyddade eller utan kapitalskydd. Med ett kapitalskyddat lån avses att investeringslånets emittent återbetalar minst investeringens nominella kapital till investeraren på förfallodagen. Kapitalskyddet gäller endast på förfallodagen, och det täcker inte en eventuell överkurs eller teckningsavgift som investeraren betalat. Strukturerade investeringslån, också kapitalskyddade, är förenade med risk i anslutning till emittentens återbetalningsförmåga samt likviditetsrisk. Strukturerade investeringslån är avsedda att hållas till förfall. Villkoren för strukturerade investeringslån beskrivs i marknadsföringsmaterialet och andra dokument som rör respektive produkt.

För strukturerade produkter upprättas ett faktablad (*Key Information Document, KID*), som redogör för produktens viktigaste egenskaper samt riskerna och kostnaderna i anslutning till den. Faktabladet innehåller bl.a. uppgifter om huruvida produkten kan medföra förlust och hur komplex produkten är. Strukturerade produkter är komplexa produkter, varför investeraren omsorgsfullt

bör ta del av investeringsobjektets egenskaper och risker före ett investeringsbeslut.

11.5 Fonder

Fonder samlar upp kundernas medel och investerar dem i flera olika investeringsobjekt som bildar fonden. Fonderna förvaltas av sakkunniga inom investeringsbranschen som sköter om investeringen av medlen i de investeringsobjekt som fastställs i fondstadgarna. De som investerat i fonden äger fondens tillgångar.

Fonden kan vara en s.k. vanlig investeringsfond, en specialplaceringsfond eller någon annan alternativ investeringsfond. Fonder är bl.a. beroende på investeringspolicyn och investeringsobjekten förenade med olika risker, såsom marknads-, likviditets-, eller valutarisk, vilka beskrivs mer ingående i faktabladet, fondprospektet och övrigt material för respektive fond.

Fondinvestering är alltid förenat med risken att det investerade kapitalet kan gå förlorat delvis eller i sin helhet.

Fondinvestering är förenat med olika typer av risker beroende på den fond som utgör investeringsobjekt. I fondprospektet beskrivs olika risker i anslutning till fondinvestering. De viktigaste riskerna i samband med en enskild fond framgår av faktabladet för fonden i fråga.

11.6 Investeringsfonder (UCITS)

Investeringsfonder, s.k. UCITS-fonder, regleras av lagen om placeringsfonder som innehåller bestämmelser om exempelvis vad fonderna kan investera i och hur tillgångarna ska fördelas på olika investeringsobjekt. Investeringsfonderna kan delas in i olika typer utgående från vilka finansiella instrument som fonden investerar i.

Fonden kan exempelvis investera i aktier (aktiefond), ränteinstrument (räntefond) eller i kombinationer av dem (blandfond). En fond kan också investera i en annan fond (fond-i-fond).

11.7 Specialplaceringsfonder och alternativa investeringsfonder (AIF)

En specialplaceringsfond är en fond som har rätt att avvika från de investeringsbegränsningar som fastställs i lagen om placeringsfonder. Exempelvis kan antalet investeringsobjekt i en specialplaceringsfond vara mindre än i en vanlig investeringsfond. Av fondens namn ska framgå att det är fråga om en specialplaceringsfond. Specialplaceringsfonder är alternativa investeringsfonder och omfattas av den lagstiftning som gäller dem.

Alternativa investeringsfonder är fonder som kan investera i nästan vad som helst. Alternativa investeringsfonder är exempelvis *hedge*-, fastighets-, kapital-, råvaru- eller infrastrukturfonder. Lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder fastställer hur verksamheten för en alternativ investeringsfond ska ordnas samt vilken information som fonden ska ge myndigheter och investerare. I Finland får alternativa investeringsfonder erbjudas icke-professionella investerare, om fondens förvaltare har auktorisation och det upprättats ett faktablad för fonden.

11.8 Börshandlade fonder

Det finns också börshandlade fonder (*Exchange Traded Fund, ETF*). ETF:erna påminner om vanliga investeringsfonder, men de kan köpas på börsen på samma sätt som aktier.

Riskerna förenade med investering i ETF:er är i princip samma som vid annan internationell fondinvestering. ETF:erna följer i allmänhet något index, varför de inte själva väljer sina investeringsobjekt, utan investerar tillgångarna i enlighet med ett index som beskriver marknadens sammansättning. ETF:erna kan också investera i derivatinstrument, vars värde bestäms i enlighet det index som valts.

11.9 Indexandelar

En indexandel är en fondandel eller annat motsvarande värdepapper som följer ett index och som är föremål för handel på börsen. En indexandelsfond investerar sina tillgångar på så sätt att fondens värdepapper och deras vikt motsvarar det underliggande indexet så exakt som möjligt. Indexandelens värde baserar sig på värdet på fondens tillgångar. Eftersom fondens tillgångar har investerats i enlighet med det underliggande indexet, följer andelens värde det underliggande indexets värde.

Risken i en indexandelsinvestering är samma som risken i en investering som diversifierats på värdepapper enligt indexet. Risken är därför mindre än vid investering i ett enskilt värdepapper som ingår i indexet.

11.10 Derivatinstrument

Med derivatinstrument avses instrument, vars värde är beroende av förändringarna i värdet på den underliggande tillgången, prisfluktuationerna, förändringarna i räntenivån, avtalets förfallodag eller någon annan faktor som inverkar på derivatinstrumentets värde. Den underliggande tillgången i ett derivatinstrument kan vara exempelvis en aktie, en valuta, en ränta, en råvara, en kreditrisk, ett index eller ett nyckeltal som beskriver prisutvecklingen för en sådan underliggande tillgång. De vanligaste derivatinstrumenten är optioner, terminer, futurer, swappar och kombinationer av dem. Förutom värdeförändringar i derivatinstrumentets underliggande tillgång, dvs. marknadsrisken, inverkar bl.a. händelser på marknaden, allmänekonomiska och politiska faktorer samt förändringar i lagstiftningen på derivatinstrumentens värde och på beloppet av avtalsparternas betalningsskyldighet samt tidpunkten och förverkligandet. Derivatinstrument är förenade med risken att

betalningen fördröjs på grund av parternas insolvens och risk för kreditförluster.

11.11 Warranter

Warranter är värdepapper, vars värdeutveckling är kopplad till utvecklingen av en bestämd underliggande tillgång. Den underliggande tillgången kan exempelvis vara en aktie, ett index eller något annat värdepapper. Köpwarranter ger rätt att köpa den underliggande tillgången och säljwarranter ger rätt att sälja warranten på warrantens förfallodag till det pris som avtalats i warrantens villkor. I allmänhet genomförs inget egentligt köp eller någon egentlig försäljning på förfallodagen, utan warrantens emittent betalar warrantens nettovärde i pengar. Warranter används oftast på grund av den hävstångseffekt som de ger när man eftersträvar högre avkastning av den underliggande tillgångens förväntade uppgång eller nedgång. Säljwarranter kan också användas som skydd mot en väntad kursnedgång. För warranterna fastställs en koefficient, som berättar hur många warranter som motsvarar exempelvis den aktie som utgör underliggande tillgång. Till följd av hävstångseffekten möjliggör warranter en hög avkastning med små kapital. På motsvarande sätt kan värdeförändringarna vara betydligt kraftigare än förändringarna i den underliggande tillgången. Därför är risken att förlora det investerade kapitalet stor. Även om warranter har en på förhand fastställd löptid, går det att handla med dem på börsen på samma sätt som med aktier. Warrantens emittent är en annan instans är det underliggande värdepapperets emittent, t.ex. en bank eller ett värdepappersföretag. Emittenten fungerar i allmänhet också som marknadsgarant, dvs. ger warranten en köp- eller säljnotering på eftermarknaden.

Warranter kan till sin struktur vara mycket komplexa, varför investeraren omsorgsfullt bör ta del av investeringsobjektets egenskaper och risker före ett investeringsbeslut. Warranter är förenade med risken att betalningen fördröjs på grund av parternas insolvens och risk för kreditförluster. En warrant kan också förfalla som värdelös.

12 DE VIKTIGASTE RISKERNA I ANSLUTNING TILL INVESTERING

12.1 Allmänt om riskerna

Investeringar och investeringsprodukter är alltid förenade med ekonomisk risk. Den avkastning som eftersträvas kan utebli och det investerade kapitalet kan rentav gå förlorat. Värdet på den investering som gjorts kan stiga eller sjunka, och det finns inga garantier för att det investerade kapitalet återfås. Investeraren kan förlora det investerade kapitalet i sin helhet eller delvis. Avkastning och risk går hand i hand. Ju mer investeringsobjektets värde fluktuerar, desto större är risken att investeringsobjektet kan förlora sitt värde. I ersättning för värdefluktuationerna har investeraren möjlighet att få bättre avkastning än på ett riskfritt investeringsobjekt. Före ett investeringsbeslut bör kunden bekanta sig med investeringsmarknaden och olika investeringsalternativ. Kunden ansvarar själv för det ekonomiska resultatet av sina investeringsbeslut. Den tidigare utvecklingen av priset eller värdet utgör ingen garanti för den framtida utvecklingen. Investeringar i valuta är alltid förenade med risk för förändringar i valutakurserna.

Riskerna i anslutning till olika investeringsstrategier är kopplade till de finansiella instrument som utnyttjas i strategin och de risker som är förenade med dem. En investerare som eftersträvar hög avkastning är typiskt tvungen att också godkänna den högre risk som hör samman med investeringsstrategin. På investeringsstrategins totala risk och sannolikheten att uppnå det uppsatta investeringsmålet inverkar den viktning mellan olika tillgångsklasser som valts. Genom att justera andelen för olika tillgångsklasser i strategin kan man typiskt också inverka på den totala risken. Diversifiering, exempelvis investeringarnas antalsmässiga, tidsmässiga eller geografiska spridning, inom tillgångsklassen minskar den totala risken som hänför sig till en bestämd tillgångsklass.

I det följande redogörs för vissa risker i anslutning till investeringar, men förteckningen är inte uttömmande.

12.2 Likviditetsrisk

Med likviditetsrisk avse risken att investeringen kan vara svår att sälja, om investeringen måste realiseras före förfallodagen. Om investeringen inte är likvid, ökar risken att investeringen måste säljas till ett lägre pris än anskaffningspriset eller att den inte alls kan realiseras. Likviditetsrisken ökar i samband med marknadsstörningar, varvid värdepapperets efterfrågan och utbud är i obalans eller handel med värdepapperet inte alls är möjligt.

12.3 Risk förenad med hävstångseffekten

Begreppet hävstångseffekt används för att beskriva metoder och strategier, vars syfte är att försöka mångdubbla eventuella vinster, men som också är förenade med större risk för förluster. Exempel på sådana är att låna tillgångar eller använda produkter som derivat. Redan en liten förändring i den underliggande tillgången i det finansiella instrumentet kan ha en stor positiv eller negativ inverkan på det finansiella instrumentets avkastning och värde.

12.4 Kredit- och emittentrisk

Med kreditrisk avses risken att lånets emittent är insolvent och inte kan fullfölja sina åligganden och betala räntan och återbetala det kapital som förfaller. Emittentrisken hänför sig utöver till direkta obligationslån också till strukturerade investeringslån.

UB

12.5 Marknadsrisk

Med marknadsrisk avses investeringsobjektets känslighet för värdeförändringar på målmarknaden. Investeringens värdeförändringar kan vara större eller mindre än på den underliggande målmarknaden. Ibland kan ett investeringsobjekt innebära exponering mot flera marknadsrisker, exempelvis i en situation där investeringens värdeutveckling är beroende av utvecklingen av flera underliggande tillgångar.

12.6 Avkastningsrisk

Med avkastningsrisk avses risken för att det finansiella instrumentets underliggande tillgång utvecklas på ett oönskat sätt med tanke på villkoren. Det går inte att ge några garantier för den underliggande tillgångens framtida utveckling. Den underliggande tillgångens värde kan variera under investeringstiden och den förväntade avkastningen kan utebli.

12.7 Valutarisk

Med valutarisk avses exponering mot förändringar i valutakurserna. Investeringens avkastning är således inte samma som kursförändringen för en investering som noterats i främmande valuta. Förändringarna i valutakurserna kan höja eller sänka investeringens avkastning i euro.

12.8 Ränterisk

Med ränterisk avses risken förenad med förändringar i marknadsvärdet på ränteinvesteringar. Exempelvis sänker en uppgång i marknadsräntorna ränteinvesteringarnas värde då avkastningskravet stiger, medan en nedgång i marknadsräntorna höjer ränteinvesteringens värde.

Förändringarna i marknadsräntorna kan också inverka på den avkastning som betalas på investeringen eller på ränteutgifterna för lån.

12.9 Risk för förtida inlösen

Emittenten kan i exceptionella situationer lösa in ett obligationslån före förfallodagen under de förutsättningar som anges i de lånespecifika villkoren. I samband med förtida inlösen får investeraren inte nödvändigtvis någon avkastning på sin investering och inte tillbaka hela det investerade kapitalet.

12.10 Motpartsrisk

Med motpartsrisk avses risken som hänför sig till att motparten i en affärstransaktion kan försumma sina skyldigheter. I praktiken kan skyldigheten åsidosättas exempelvis i en situation där motparten blir insolvent eller försätts i konkurs.

12.11 Företagsrisk

Med företagsrisk avses den risk som hänför sig till ett enskilt företag. Exempelvis kan företagets betydligt sämre framgång än väntat eller en ogynnsam händelse ha en negativ inverkan på företagets betalningsförmåga och marknadsvärde.

12.12 Avvecklingsrisk

Med avvecklingsrisk avses risken att värdepapperstransaktionens motpart underlåter att handla i enlighet med avtalade villkor, även om den andra parten har uppfyllt sina avtalsförpliktelser. En avtalad affär kanske inte genomförs, eftersom motparten inte betalar köpesumman eller motparten inte levererar det finansiella instrumentet. Avvecklingsrisken är högre vid kontinentöverskridande värdepappers- och valutatransaktioner, eftersom avvecklingen kan ske inom olika tidszoner. Också skillnader i handelsmetoderna kan medföra risker.